

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Képzési szint	Alapképzés (BA) бакалавр	Tagozat		Tanév/félév	
Ступінь вищої освіти		Форма навчання	Nappali Денна	Навчальний рік/семестр	2023-2024 II.

Tantárgyleírás

Силабус

A tantárgy címe	Контактологія
Назва навчальної дисципліни	Kontaktológia
Tanszék	Filológia Tanszék, Magyar Tanszéki Csoport
Кафедра	Кафедра Філології, Угорська філологія
Képzési program	014 Középfokú oktatás (Magyar nyelv és irodalom)
Освітня програма	014 Середня освіта (Мова і література угорська)
A tantárgy típusa, kreditértéke, óraszám (előadás/szeminárium/önálló munka)	Típus (kötelező vagy választható): választható Kreditérték: 4 Előadás: 18 Szeminárium/gyakorlat: 30 Laboratóriumi munka: 0 Önálló munka: 72
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни (обов'язкова чи вибіркова): вибіркова Кредитів ECTS: 4 Лекції: 18 Семінарські/практичні заняття: 30 Лабораторні заняття: 0 Самостійна робота: 72
Tárgyfelelős oktató(k) (név, tudományos fokozat, tudományos cím, e-mail cím)	
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Gazdag Vilmos, PhD, docens / Газдаг Вільмош, доктор філософії, доцент gazdag.vilmos@kmf.org.ua
A tantárgy előkövetelményei	Bevezetés a nyelvtudományba és a tudományos kutatás alapjai; Szociolingvisztika
Пререквізити навчальної дисципліни	Вступ до мовознавства та основи наукових досліджень Соціолінгвістика

A tantárgy általános ismertetése, célja, várható eredményei, főbb témakörei

Анотація дисципліни, мета та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, основна тематика дисципліни

Célja: A hallgatók megismerkedjenek a kontaktusnyelvészet alapfogalmaival, többek között a kód, illetve a két- és többnyelvűség fogalmával, típusaival, valamint a nyelvek közötti kapcsolatok során végbemenő folyamatok sajátosságaival és eredményeivel.

Мета: Ознайомити студентів з основними поняттями контактної лінгвістики, зокрема поняттями коду, білінгвізму та мультилінгвізму, типами мови, а також характеристиками та результатами процесів, що відбуваються під час контакту між мовами.

Tárgya: az egyes nyelvek, nyelvközösségek, a többségi és a kisebbségben lévő nyelvek egymásra hatásának vizsgálata.

Предмет: вивчення взаємодії між мовами, мовними спільнотами, мовами більшості та мовами меншин.

Feladatai: Feladata, hogy a hallgatók megismerkedjenek a kontaktusnyelvészet kialakulásával, fejlődéstörténetével és főbb irányzataival. Bemutassa a társadalmi és gazdasági kapcsolatok eredményeként kapcsolatba lépő nyelvekben megvalósuló változásokat, illetve az azok nyomán kialakuló nyelvek és nyelvváltozatok legfőbb sajátosságait.

Завдання: ознайомити студентів з розвитком історією та основними напрямками контактної лінгвістики. Описати зміни у мовах, що вступають у контакт внаслідок соціальної та економічної взаємодії, та основні риси мов і мовних різновидів, що виникають у результаті цього.

Kialakítandó kompetenciák:

a kétnyelvűséggel és a kétnyelvűség típusaival kapcsolatos információk önálló értékelése és beszerzése; a kétnyelvűségkutatás eredményeinek értékelése és szintetizálása, a kétnyelvűségi helyzettel kapcsolatos önálló kutatások megtervezése, lefolytatása, a begyűjtött adatok szakirodalmi alapokra helyezett feldolgozása, önálló munka formájában történő bemutatása.

Főbb témakörei:

A kontaktusnyelvészet (kontaktológia) fogalma, kialakulása, vizsgálati tárgya és módszerei.

A kontaktusnyelvészet nemzetközi szakirodalma: a nemzeti és lingua franca nyelvek kapcsolata, a pidzsin és kreol nyelvek létrejötte, funkcionálása.

A kétnyelvűség: Mi is az a kétnyelvűség? Kit tekinthetünk kétnyelvűnek? A kétnyelvűség kritériumai, definíciói. Hogyan is értelmezzük a kétnyelvűséget?

A diglossia és a kettősnyelvűség fogalma. A vernakuláris és a másodlagosan elsajátított nyelvváltozatok kapcsolata. A nyelvváltozatok presztízse.

A kódváltás. A kódváltás oka és célja, főbb típusai. Az idézés, az ismétlés, a nyelvi játék, a szolidaritás és a kizárás.

A különböző nyelvi szinteket ért kontaktushatások: fonetikai, lexikológiai, szintaktikai, frazeológia kontaktushatások.

<p>A tantárgy teljesítésének és értékelésének feltételei</p> <p>Критерії контролю та оцінювання результатів навчання</p>	<p>A tantárgy egyrészt a gyakorlati munkák, az elkészítendő referátum, és a modulzáró dolgozat alapján, másrészt az év végi szóbeli beszámoló alapján minősül teljesítettnek. A gyakorlati munkák külön-külön értékelődnek. Összesen az elérhető pontszám a gyakorlati munkákért 0-tól 10 pontig terjed. A modulzáró dolgozat 0-tól 40 pontig értékelődik. A beszámolón további 0-50 pontot lehet megszerezni.</p>
<p>A tantárggyal kapcsolatos egyéb tudnivalók, követelmények</p> <p>Інші інформації про дисципліни (політика дисципліни, технічна та програмна забезпечення дисципліни тощо)</p>	<p>A tantárgyhoz kapcsolódó online felület:</p> <p>Google Classroom:</p>
<p>A tantárgy alapvető irodalma és digitális segédanyagok</p> <p>Базова література навчальної дисципліни та інші інформаційні ресурси</p>	<p>Bartha Csilla: <i>A kétnyelvűség alapkérdései</i>. Nemzeti Tankönyvkiadó, 1999.</p> <p>Benő Attila 2008: <i>Kontaktológia. A nyelvi kapcsolatok alapfogalmai</i>. Egyetemi Műhely Kiadó, Bolyai Társaság – Kolozsvár.</p> <p>Borbély Anna: <i>Kétnyelvűség. Variabilitás és változás magyarországi közösségekben</i>. LHaramttan, Budapest, 2014.</p> <p>Crystal, David: <i>A nyelv enciklopédiája</i>. Bp., Osiris 2003.</p> <p>Csernicskó István (szerk.): <i>A mi szavunk járása, Bevezetés a kárpátaljai magyar nyelvhasználatba</i>, Kárpátaljai Magyar Tanárképző Főiskola, Beregszász, 2003.</p> <p>Karmacsi Zoltán: <i>Kétnyelvűség és nyelvelsajátítás</i>. PoliPrint, Ungvár. 2007.</p> <p>Kiss Jenő: <i>Társadalom és nyelvhasználat</i>, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2002</p> <p>Klein Ágnes: <i>Utak a kétnyelvűséghez</i>. Nyelvek elsajátítása iskoláskor előtt - Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához 152. Budapest, 2013.</p> <p>Misad Katalin szerk. <i>Kétnyelvűség térben és időben</i>. Szenci Molnár Albert Egyesület, Pozsony, 2017.</p> <p>Navracsics Judit: <i>Egyéni kétnyelvűség</i>. Szegedi Egyetemi Kiadó, 2010</p> <p>Raymond Hickey (Editor) 2020: <i>The Handbook of Language Contact, 2nd Edition</i>. Wiley-Blackwell.</p> <p>Ronald Wardhaugh: <i>Szociolingvisztika</i>. Osiris Kiadó, Budapest, 2005.</p> <p>Зеленько А. С. 2010. <i>Загальне мовознавство</i>. Навчальний посібник. – К.: Знання.</p> <p>Кочерган М. П. 2006. <i>Загальне мовознавство</i>. Підручник. – К.</p>